

GES4SEAS

NAŠA MORJA, NAŠA ZGODBA, NAŠA PRIHODNOST

PREDGOVOR

Ta knjiga je del projekta Horizon Europe **GES4SEAS**, ki je bil financiran z namenom podpreti morsko upravljanje pri zmanjševanju vplivov človekovih dejavnosti in njihovih posledic na morsko biotsko raznovrstnost ter delovanje ekosistemov, hkrati pa zagotoviti trajnostno zagotavljanje ekosistemskih storitev.

GES4SEAS je razvil inovativna orodja za boljše razumevanje, kako človekove dejavnosti in podnebne spremembe vplivajo na morsko biotsko raznovrstnost, ekosisteme in storitve, ki jih ti zagotavljajo. S pomočjo teh novih orodij in znanja projekt pomaga odločevalcem pri sprejemanju bolj informiranih odločitev za bolj zdravo morje.

Namen knjige je poglobiti naše razumevanje o tem, kako ocean vpliva na človeško družbo in kako mi s svojimi dejanji vplivamo na ocean, pri čemer razkriva visoko kompleksnost teh odnosov. Zgodba se začne z idejo o Zdravih morjih za zdravo človeško družbo, ki poudarja, kako zdravo morje podpira našo lastno blaginjo (Strip 1). Nato pojasnjuje, da lahko zdravje oceana ogrozijo številni Pritiski na morsko okolje: 1 + 1 ni vedno 2, saj se pritiski kopičijo in medsebojno delujejo na zapletene načine (Stripa 2 in 3). Zaradi tega moramo zagotoviti, da morsko okolje kljub tem pritiskom ostane v dobrem stanju, pri čemer uvajamo koncept Dobrega okoljskega stanja in kako lahko to vpliva na tvoje zdravje in življenje (Strip 4). Ko se ekosistemi približajo ali prestopijo Prelomne točke: Zakaj je najbolje, da jih ne dosežemo (Strip 5), je lahko ogrožena njihova — in naša — stabilnost. Upravljanje pritiskov, izogibanje prelomnim točkam in varovanje okoljskega stanja zahteva pristop Ekosistemskega upravljanja: Upravljanje celote ali vrzeli (Stripa 6 in 7). Na koncu knjiga razmišlja o tem, kako projekt GES4SEAS s svojimi dosežki in razvitimi orodji za boljše upravljanje in okrevanje morja ponuja razloge

za Morski optimizem: Upanje za ocean in družbe (Stripi 8, 9 in 10). Da bi ta strip oživel, so bili izbrani resnični primeri iz različnih evropskih regionalnih morij, ki ponazarjajo te koncepte in pripovedujejo to zgodbo.

Kot del tega prizadevanja je projekt sodeloval neposredno z mladimi, da bi spodbujal morsko pismenost in jih navdihnil za bolj trajnostno vedenje do morja. Znanstveniki iz konzorcija GES4SEAS so napisali serijo kratkih stripov o pomembnih morskih temah — kot so biotska raznovrstnost, pritiski in upravljanje —, ki so jih nato pregledali otroci različnih starosti iz šol po vsej Evropi (Danska, Anglija, Finska, Grčija, Irska, Portugalska, Romunija in Španija). Pod vodstvom svojih učiteljev so učenci pomagali narediti stripe bolj jasne, poučne in lažje razumljive. Vsak strip se osredotoča na drugo temo in vsi so zdaj zbrani v tej knjigi, ki je na voljo v več jezikih: baskovščina, katalonščina, danščina, angleščina, finščina, francoščina, nemščina, grščina, italijanščina, portugalščina, romunščina, slovenščina in turščina. Poleg tega je knjiga na voljo tudi s praznimi polji za dopolnjevanje.

Cilj je, da ta knjiga ne služi le kot zabava, temveč tudi kot izobraževalni vir. Učitelji jo lahko preberejo vnaprej in črpajo navdih za razlago ključnih konceptov svojim učencem, ki lahko nato kasneje ustvarijo svoj strip ali dopolnijo prazno različico z manjkajočimi sličicami ter ustvarijo lastno interpretacijo zgodb. Uradno različico je treba učencem razdeliti ob koncu aktivnosti.

Upamo, da te bo ta knjiga navdihnila, da boš raziskoval, se učil in varoval naša morja!

ZAHVALE

Zahvaljujemo se učencem in učiteljem, ki so sodelovali pri tej aktivnosti, za njihovo sodelovanje in prispevek k tej pobudi:

- Danska. 8. razred Østervangskole (Roskilde).
- Anglija. Geografsko osebje in učenci 8. letnika šole South Hunsley.
- Finska. Käpylän koulu in Haagan koulu (Helsinki) ter Meritorin koulu (Espoo).
- Grčija. Osnovna šola Athens College, Glasbena šola Heraklion, 2. nižja srednja šola Nea Moudania, 2. in 5. nižja srednja šola Mytilene, Poklicna srednja šola Kalloni, Splošna srednja šola Gera, Nižja srednja šola Agia Paraskevi in Glasbena šola Mytilene za njihovo sodelovanje in prispevek k tej pobudi (Grčija).
- Irska. Ime šole ni razkrito.
- Portugalska. Externato da Luz (Lizbona).
- Romunija. 7. razred teoretične gimnazije "Traian" (Constanța).
- Španija. Institut Públic Pau Clarís (Barcelona).

Zahvaljujemo se tudi naslednjim raziskovalcem, ki so prispevali k prevodu stripov: Alper Evcen (turščina), Giulio Farella (italijanščina), Ibrahim Tan (turščina), Monika Peterlin (slovenščina), Serena Zampardi (italijanščina), Torsten Berg (nizka nemščina) in Vanessa Stelzenmüller (nemščina).

Kako citirati to knjigo

Leal, M.C., Aparicio, A., Bas., M., Boicenco, L., Borja, A., Boyes, S., Coll, M., Hilário, A., Hemraj, D.A., Holbach, A.M., Juva, K., Katsanevakis, S., Koulouri, P., Mandiola, G., Marques, J.F., Matos, F.L., Nikolaou, A., O'Donnell, C., Olvera, A., Ortega, M., Pantea, E.D., Papadopoulou, N., Pedreschi, D., Pouso, S., Salvador, P., Serafia, A.C., Smith C.J., Smith, G., Stamatiadou, V., Stranga, Y., Teixeira, H., Uyarra, M.C. 2026. Our Seas, Our Story, Our Future. GES4SEAS project. 37 pp. doi: 10.5281/zenodo.18748265

VSEBINA

OD KOD PRIHAJA TVOJ
RIBJI PRST?

5

PLASTIKA V NAŠEM MORJU:
VEDNO VEČJA GROŽNJA
MORSKEMU ŽIVLJENJU!

8

GROŽNJA KORALNIM
GREBENOM

11

POTOVANJA
MODREGA
RAKA

14

PRELOMNE TOČKE: KO ENKRAT PADEŠ,
SE JE TEŽKO POBRATI

17

UPRAVLJANJE NA
EKOSISTEMSKI
OSNOVI

20

URAVNOTEŽENJE BALTSKEGA MORJA
Z UPRAVLJANJEM NA EKOSISTEMSKI
OSNOVI ZA ZAŠČITO BIOTSKE
RAZNOVRSTNOSTI IN PODPORO
PREŽIVETJU.

23

VRAČANJE
"BILBAO BLUE"

26

MOČ OCEANA

29

VALOVI
OPTIMIZMA

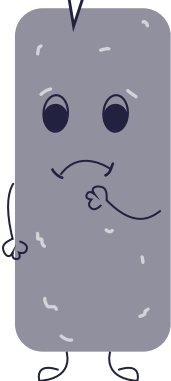
32

1

**OD KOD PRIHAJA TVOJ
RIBJI PRST?**

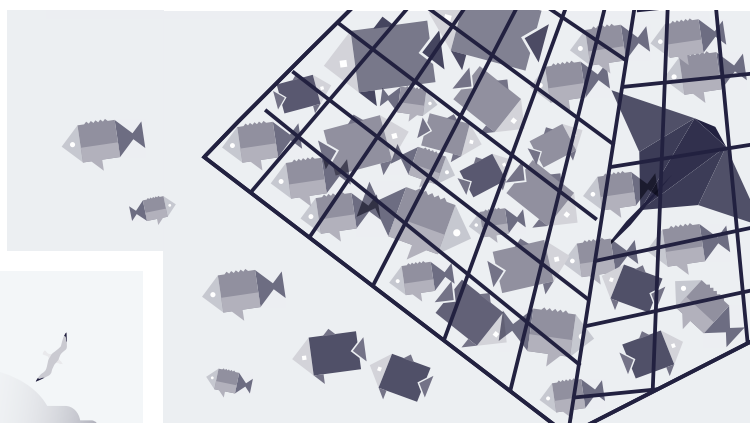
Uživanje rib je bistveno za rast, učenje in igro. So vir beljakovin, mineralov, vitaminov in tudi esencialnih maščob.

Obstajajo različne vrste ribolovnih metod. Nekatere so zelo škodljive za okolje. Poškodujejo morsko dno in uničijo habitate, kjer živijo številne vrste, ribe in druge živali...

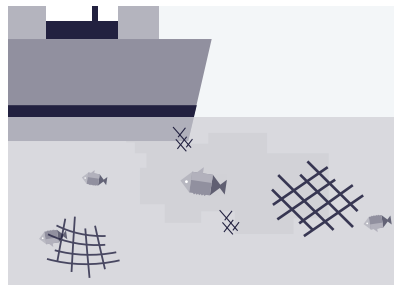
...in lahko celo ujamejo ribe, ki jih ne bomo jedli, bodisi zato, ker so premajhne, bodisi zato, ker imajo okus, ki nam ni všeč.

Nepazljiv ribolov lahko tudi onesnaži ocean!

Toda ta pot se ne konča, ko riba doseže kopno. Ribji prsti so narejeni v tovarnah, ki so, tako kot ribolov, lahko bolj ali manj trajnostne.

Poleg onesnaževanja, ki se pogosto začne na kopnem in konča v morju, tudi zavržemo dele rib, ki jih nismo navajeni jesti.

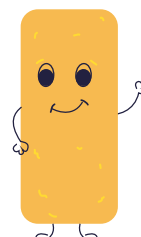

Za zdravo rast potrebuješ zdrav ocean, kjer vse vrste živijo v ravnovesju.

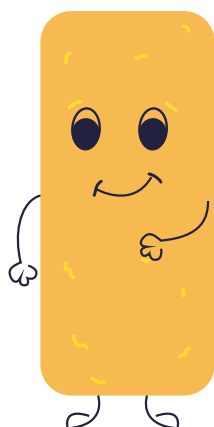
Fuj

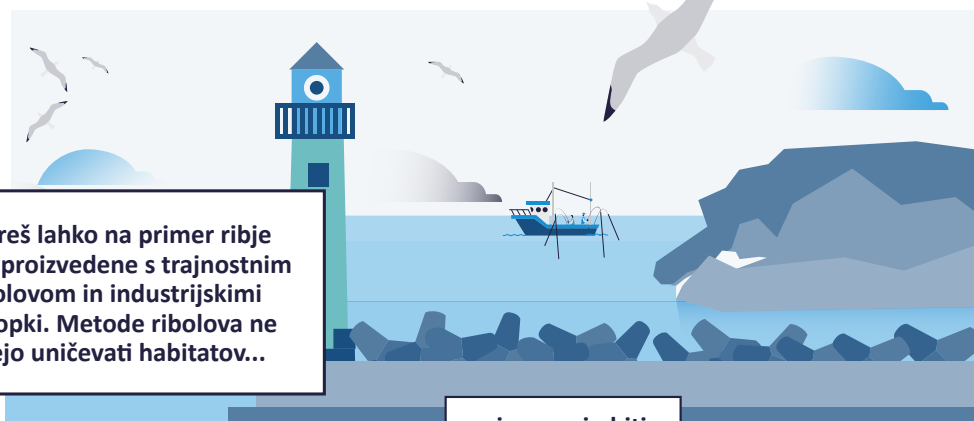
Smeti

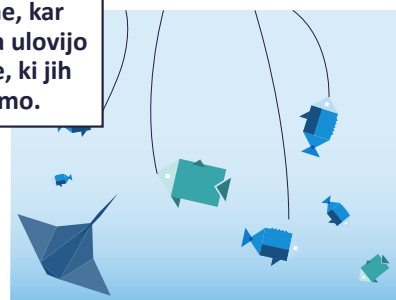
Tvoje odločitve pri izbiri ribjega prsta lahko pomagajo zaščititi morske ekosisteme.

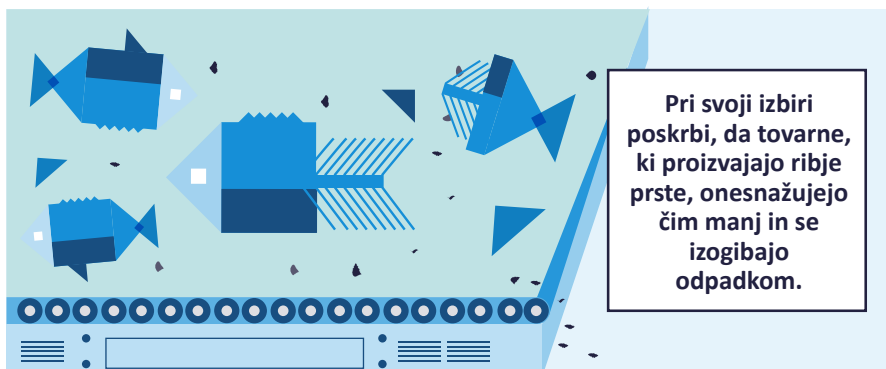
Izbereš lahko na primer ribje prste, proizvedene s trajnostnim ribolovom in industrijskimi postopki. Metode ribolova ne smejo uničevati habitatov...

...in morajo biti selektivne, kar pomeni, da ulovijo samo ribe, ki jih porabimo.

Pri svoji izbiri poskrbi, da tovarne, ki proizvajajo ribje prste, onesnažujejo čim manj in se izogibajo odpadkom.

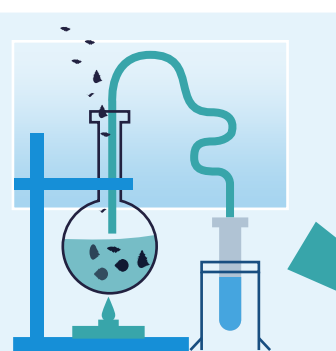
Kako lahko to storiš? Poišči oznake trajnosti na embalaži, ki kažejo spoštovanje do okolja, tako pri ribolovu kot pri proizvodnji.

Dandanes biotehnologija omogoča nove uporabe delov rib, ki niso bili uporabljeni za tvoje ribje prste.

Zaradi vseh teh razlogov imaš ti, kot potrošnik, pomembno vlogo pri zagotavljanju, da ribolov in industrija sledita dobrim okoljskim praksam!

Lahko proizvedemo zelo hranljive dodatke, farmacevtske izdelke in celo kozmetiko!

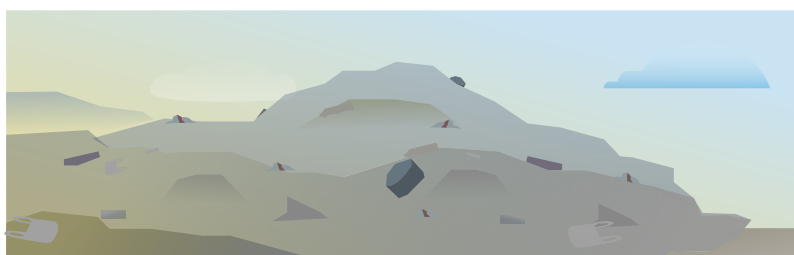
Potrebujemo zdrav ocean, da bi imeli zdravo družbo, a za to mora biti ribji prst veliko več kot le ribji prst!

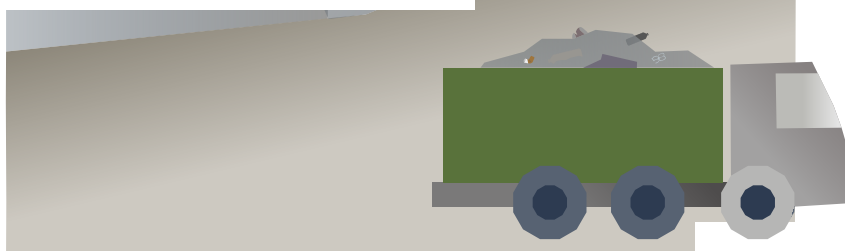
2

**PLASTIKA V NAŠEM MORJU:
VEDNO VEČJA GROŽNJA
MORSKEMU ŽIVLJENJU!**

Od kod je prišla vsa ta plastika?

Si se kdaj vprašal/a, kaj se zgodi s plastiko, ko enkrat pride v morje?

Si kdaj pomislil/a, kako se lahko plastika v naših oceanih razgradi na drobne, skoraj nevidne delce? To je zaskrbljujoča resničnost! Razgrad jo lahko...

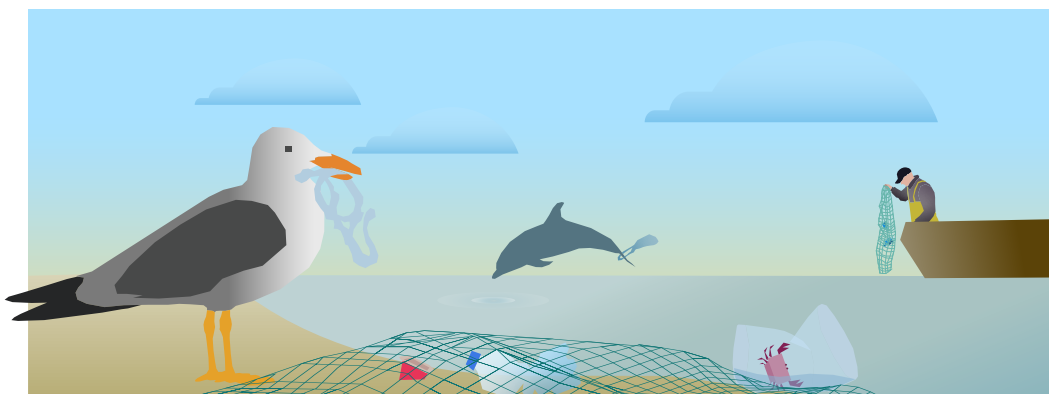
sončna svetloba.

valovi.

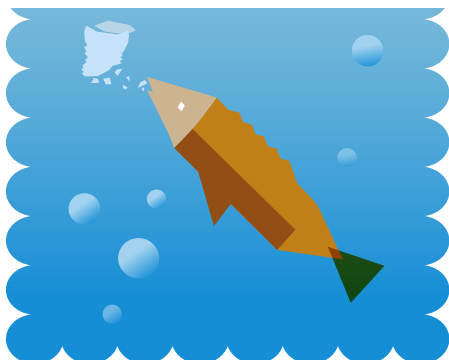

in mikrobi.

Morsko življenje lahko ogrožajo zapuščene ribiške mreže in plastični odpadki, saj jih živali pogosto zamenjajo za hrano ali pa jih neposredno zaužijejo z vodo.

Dejstvo je, da zaužitje plastike bistveno škoduje morskemu življenju, saj izpostavlja živali nevarnim kemikalijam. Poleg tega onesnaženje s plastiko neposredno vpliva tudi na ljudi.

Izogibaj se plastiki

Kako lahko pomagamo?

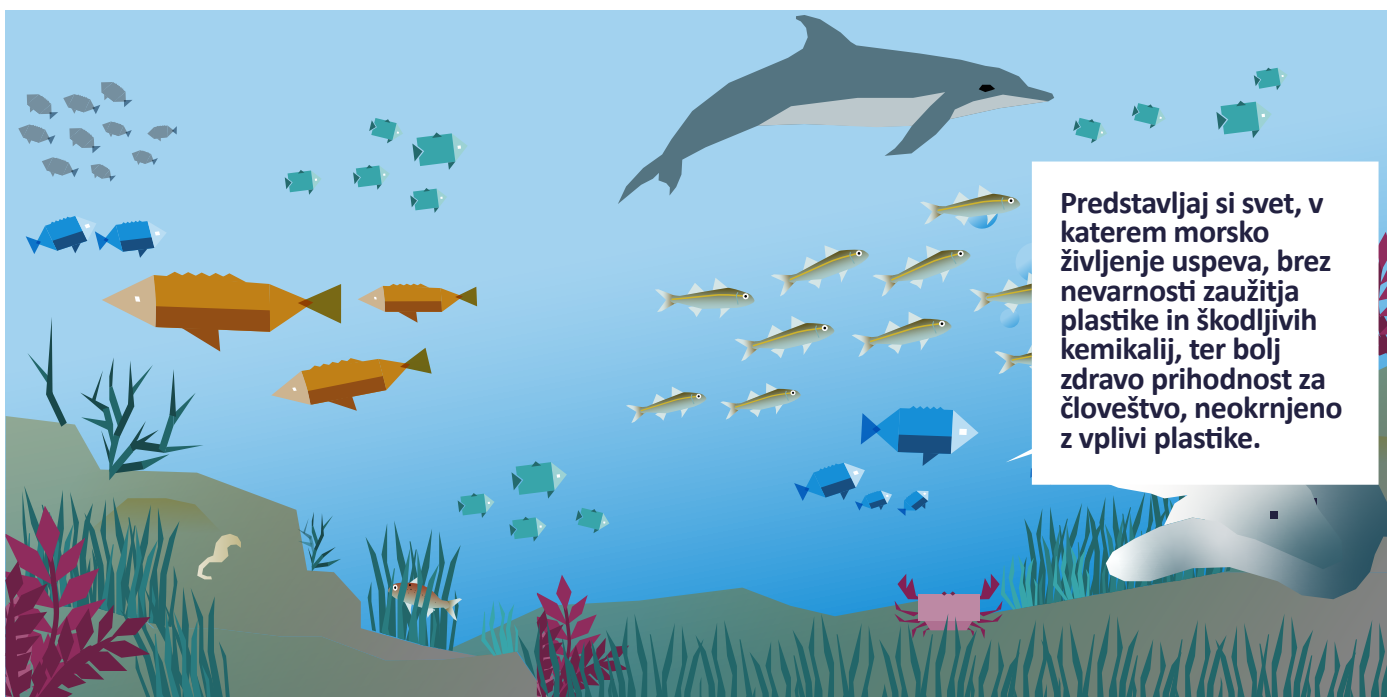
Ne puščaj smeti za seboj

Recikliraj

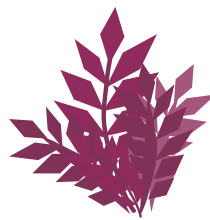
Ponovno uporabi

Predstavlja si svet, v katerem morsko življenje uspeva, brez nevarnosti zaužitja plastike in škodljivih kemikalij, ter bolj zdravo prihodnost za človeštvo, neokrnjeno z vplivi plastike.

3

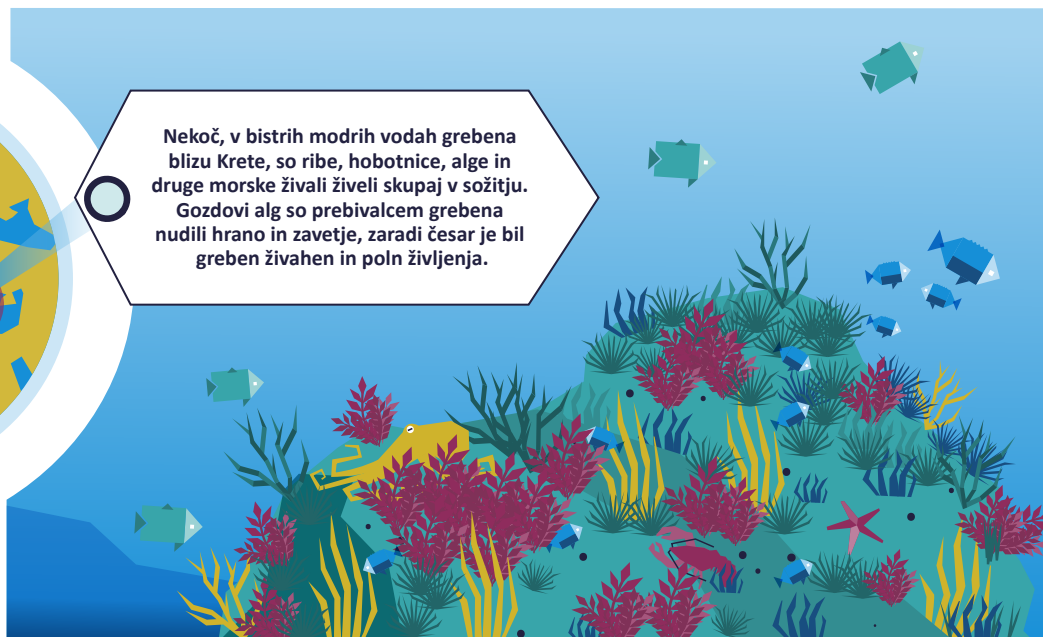
GROŽNJA KORALNIM GREBENOM

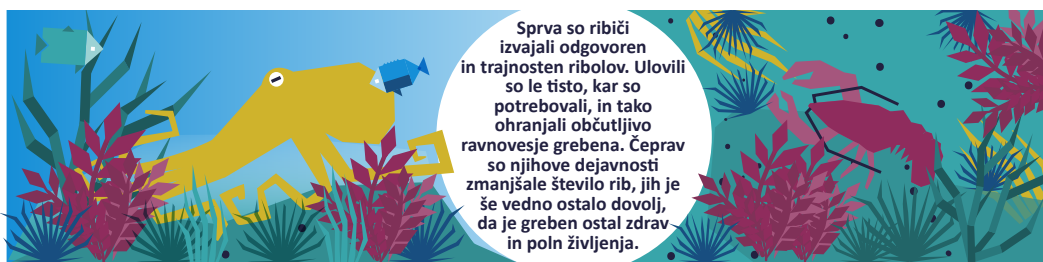
Sredozemsko morje

Nekoč, v bistrih modrih vodah grebena blizu Krete, so ribe, hobotnice, alge in druge morske živali živeli skupaj v sožitju. Gozdovi alg so prebivalcem grebena nudili hrano in zavetje, zaradi česar je bil greben živahen in poln življenja.

Sprva so ribiči izvajali odgovoren in trajnosten ribolov. Ulovili so le tisto, kar so potrebovali, in tako ohranjali občutljivo ravnovesje grebena. Čeprav so njihove dejavnosti zmanjšale število rib, jih je še vedno ostalo dovolj, da je greben ostal zdrav in poln življenja.

Toda sčasoma so ribiči postali pohlepnji. Začeli so jemati več rib, kot jih je greben lahko nadomestil.

Ta prekomerni ribolov je povzročil dramatičen upad populacije rib. Velike ribe so postale redke in ravnovesje ekosistema se je začelo rušiti.

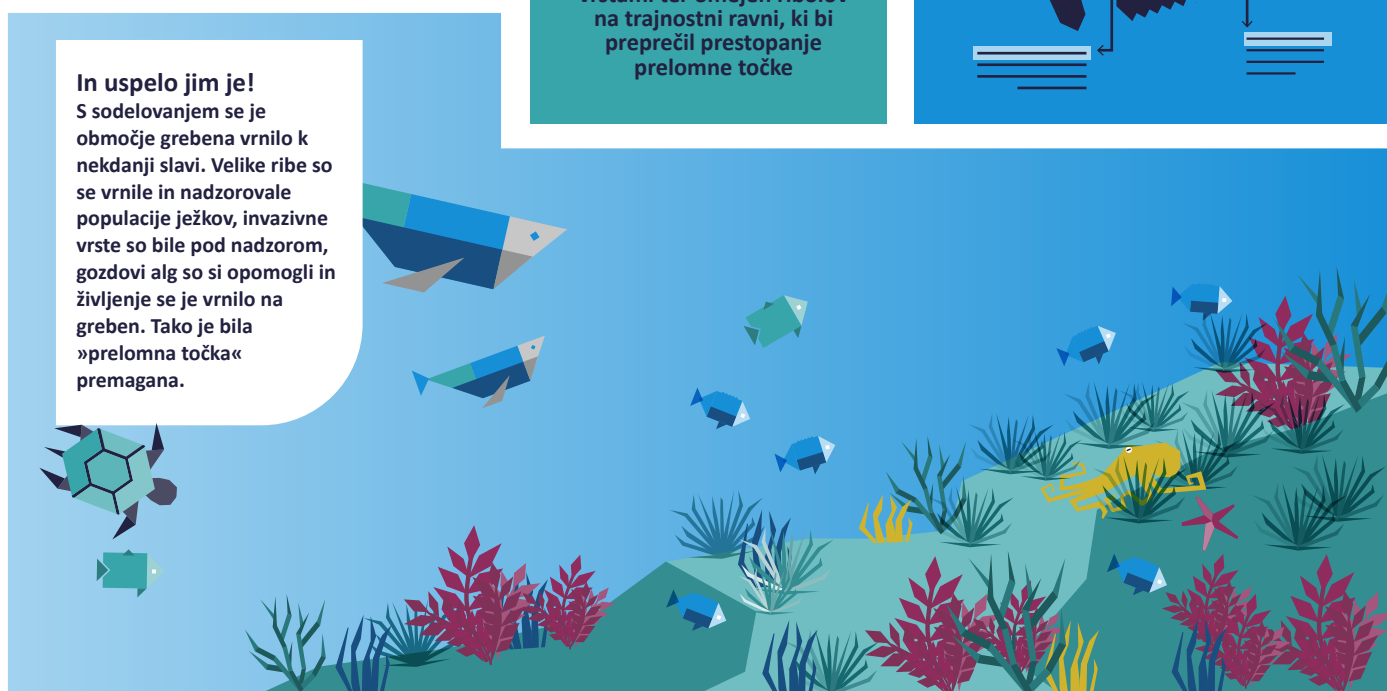
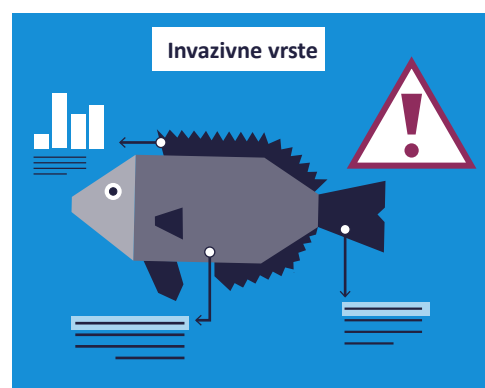
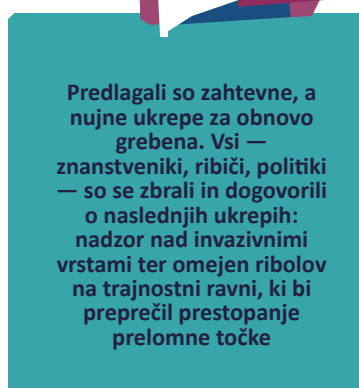
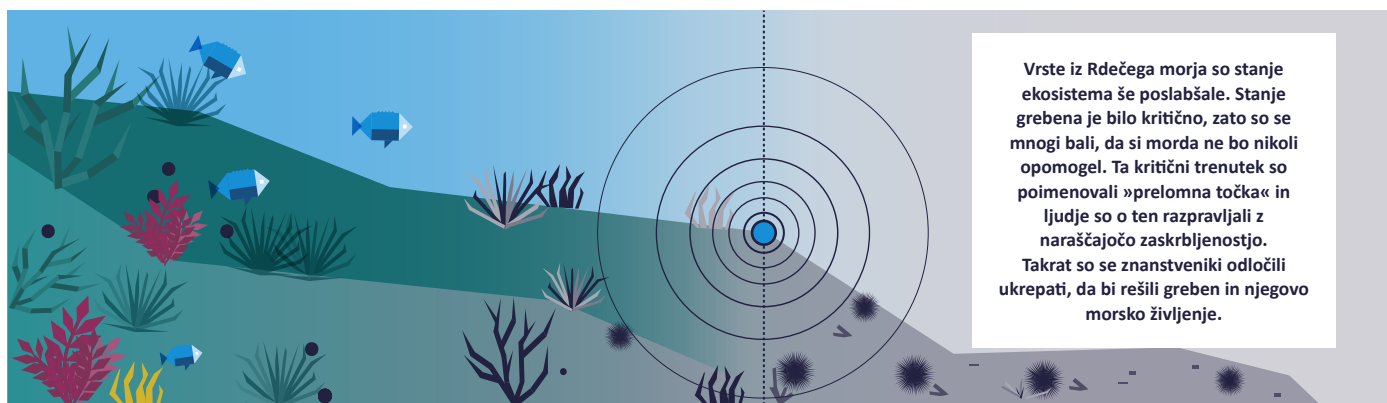
Ker je bilo rib manj, se je število ježkov povečalo, saj njihovih plenilcev – velikih rib – ni bilo več. Morski ježki so se pasli na morskih algah, za seboj pa puščali gole skale in uničevali morski ekosistem.

Nove vrste iz Rdečega morja, kot so rastlinojede ribe, so preko Sueškega prekopa vdrle v Sredozemlje. Ti novi priseljenci so se naselili na grebenu in tekmovali z lokalnimi vrstami za vire.

To pa še ni bilo vse....

Sueški prekop

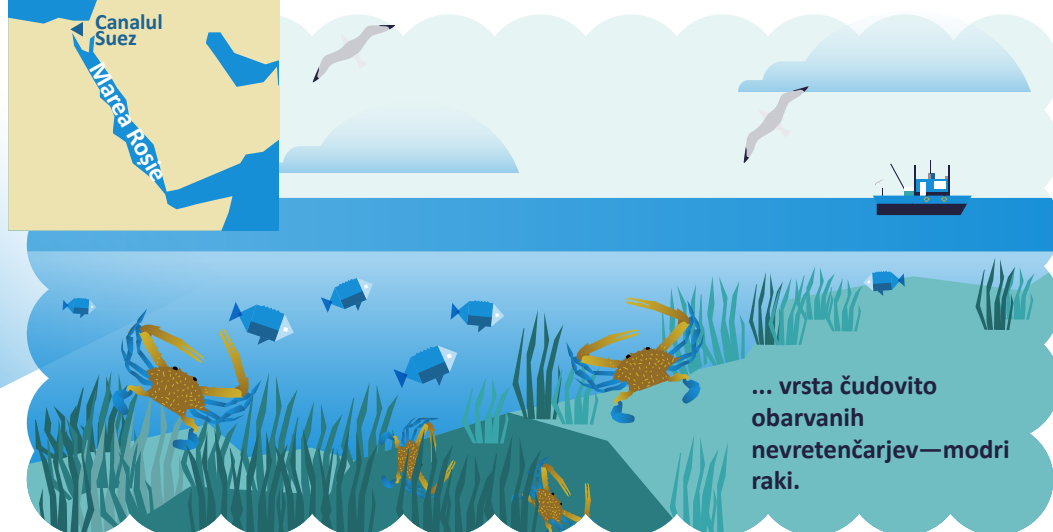
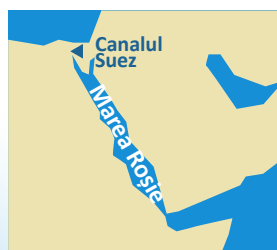
4

POTOVANJA MODREGA RAKA

1800s

V obalnih habitatih
tropskih morij je
živela...

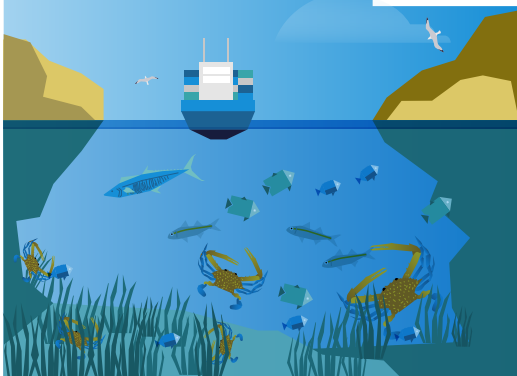
... vrsta čudovito
obarvanih
nevretenčarjev—modri
raki.

Tukaj jim je bilo zelo všeč
zaradi tople vode!

1869

Modri raki so
srečno in
družabno živeli v
tropskih morjih,
dokler ljudje niso
zgradili novega
prehoda—Sueške
ga prekopa.

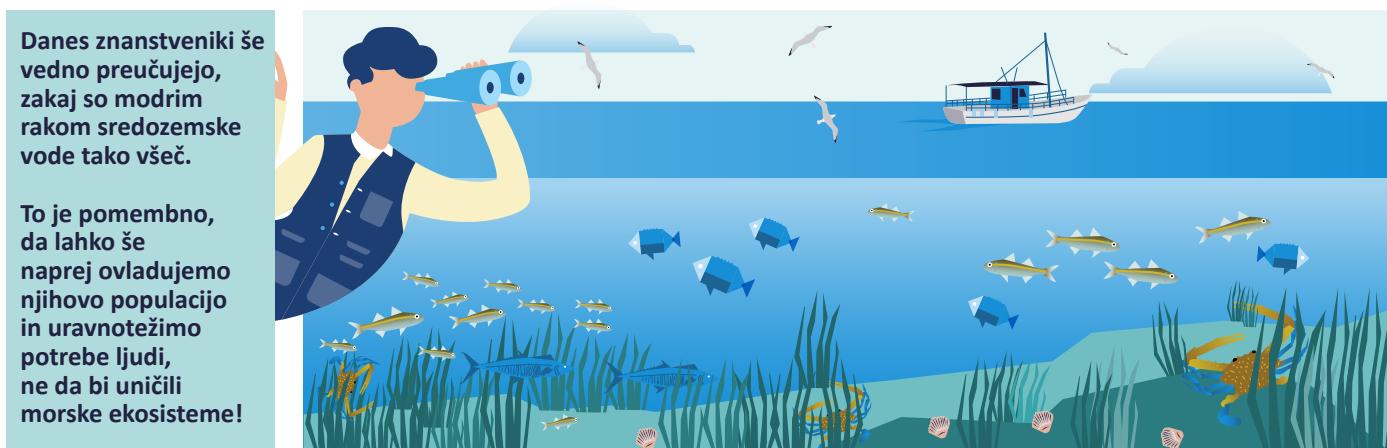
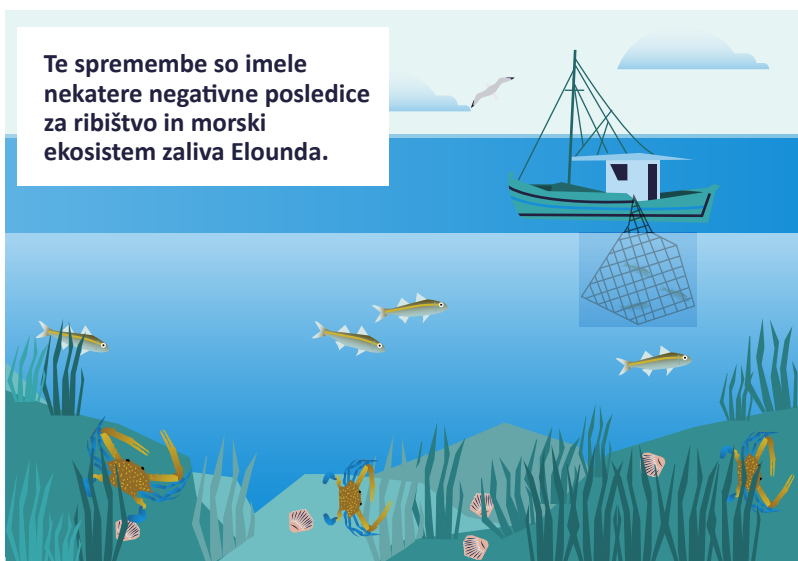
Ta novi koridor je omogočil
več morskim vrstam, da se
preselijo iz tropskih morij
skozi Rdeče morje v
Sredozemsko morje.

Sprva so bile
sredozemske vode za
rake premrzle! Vendar
pa so se po nekaj
desetletjih temperature
vode začele dvigovati, in
nekateri raki so se
odločili raziskati to novo
morsko območje.

2019

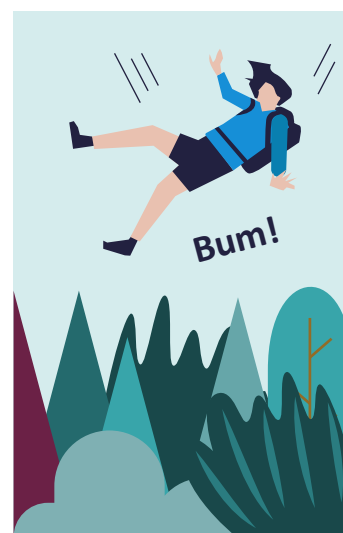
Ta naval modrih rakov v
Sredozemsko morje je bil
nepričakovan dogodek za ljudi in
morski ekosistem, zlasti v zalivu
Elounda na otoku Kreta v Grčiji.

5

**PRELOMNE TOČKE: KO ENKRAT
PADEŠ, SE JE TEŽKO POBRATI**

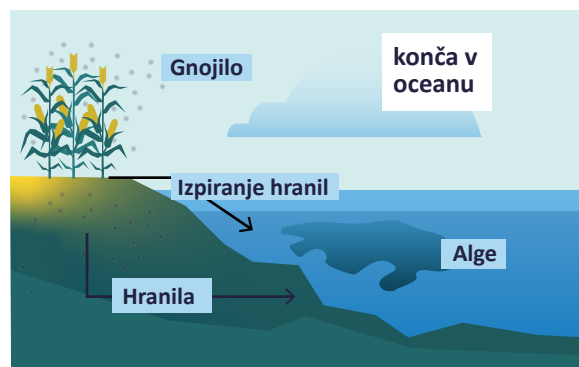
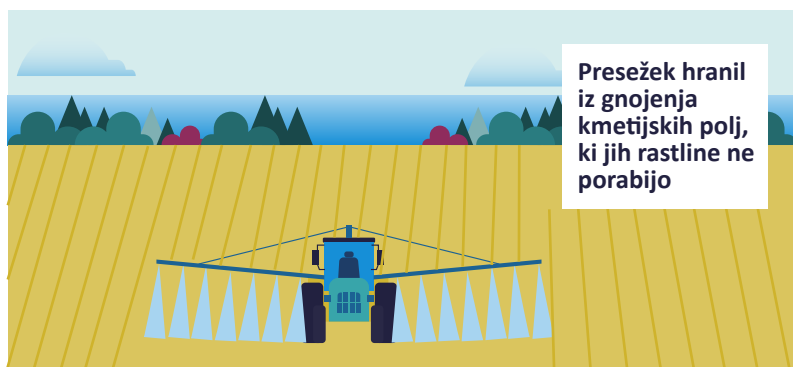
Točno to se zgodi, ko okoljski pogoji (prijatelj 2)

potisnejo ekosistem (nahrbtnik) preko prelomne točke (pečine)

v drugačno okoljsko stanje (nežen klanec) nenadoma spremeni v drugo okoljsko stanje (gozd na dnu).

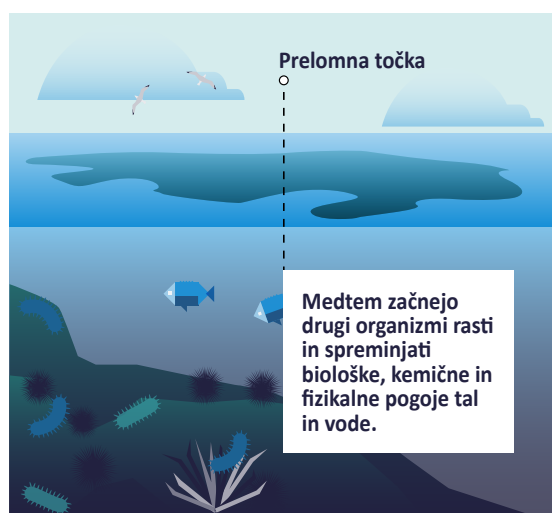
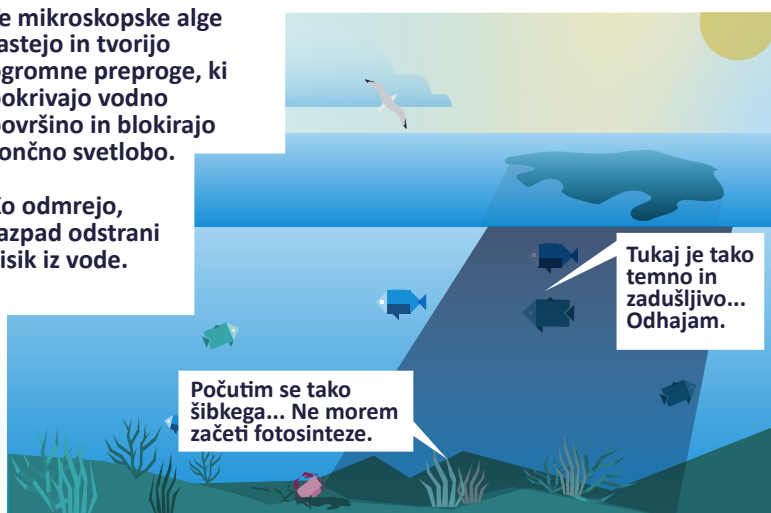
Zelo težko je potem nahrbtnik (ekosistem) vrniti v stanje, na katerem je bil prej (pečina).

Zdaj pa si pogledajmo, kako se je to zgodilo v resničnem ekosistemu na Danskem.

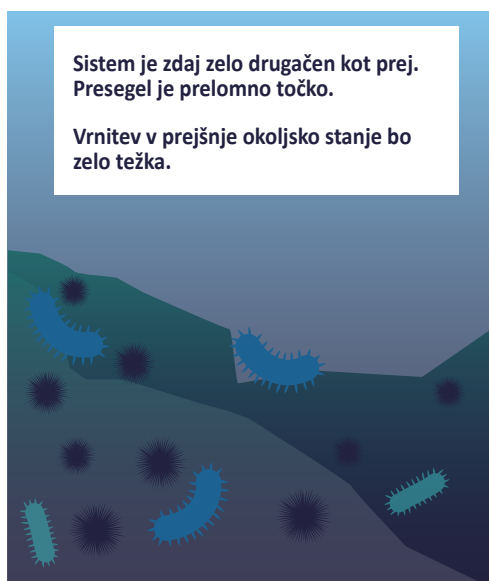
Te mikroskopske alge rastejo in tvorijo ogromne preproge, ki pokrivajo vodno površino in blokirajo sončno svetlobo.

Ko odmrejo, razpad odstrani kisik iz vode.

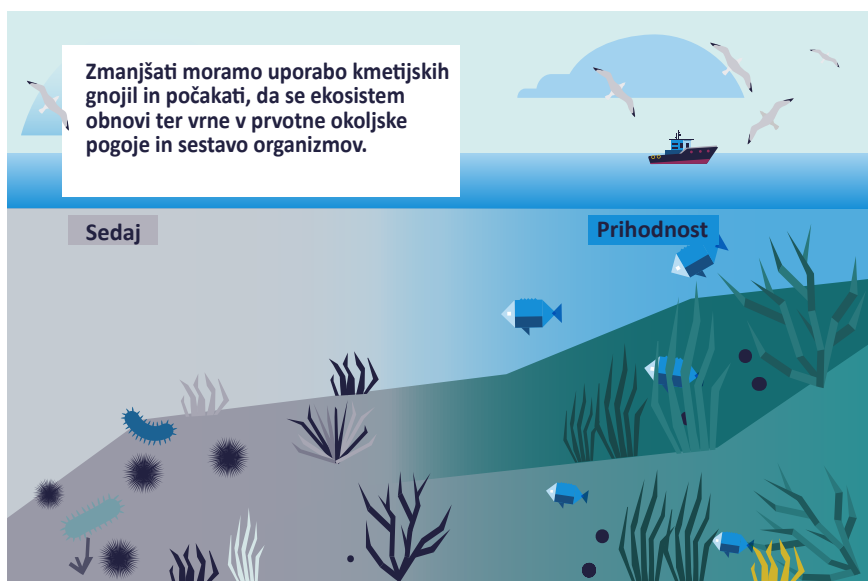

Sistem je zdaj zelo drugačen kot prej. Presegel je prelomno točko.

Vrnitev v prejšnje okoljsko stanje bo zelo težka.

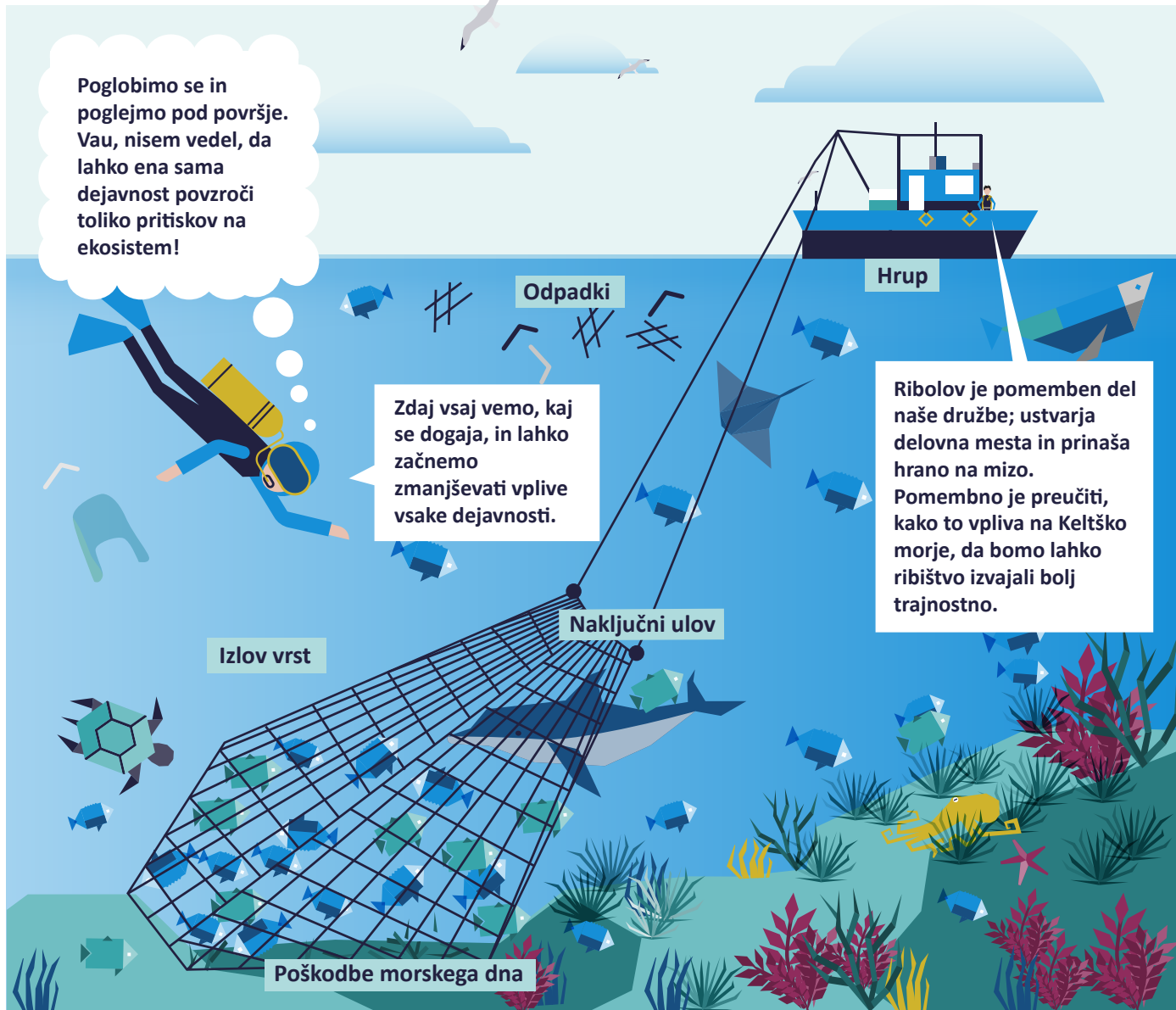
Zmanjšati moramo uporabo kmetijskih gnojil in počakati, da se ekosistem obnovi ter vrne v prvotne okoljske pogoje in sestavo organizmov.

6

UPRAVLJANJE NA EKOSISTEMSKI OSNOVI

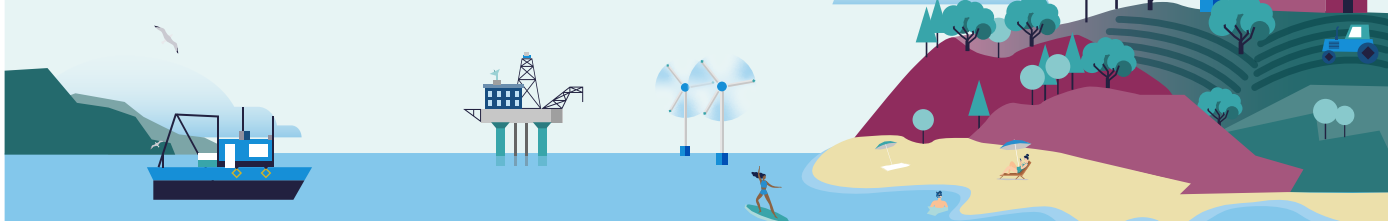

Ne tako hitro!
Tukaj je
znanstvenica
Gráinne,
pozabljate na širšo
sliko. V Keltskem
morju se dogaja
veliko več
dejavnosti kot
samo ribolov.

Pri UEO (Upravljanju na Ekosistemski Osnovi) moramo obravnavati pritiske celotnega sistema iz vseh človeških dejavnosti, celo tistih, ki se dogajajo na kopnem. Šele takrat lahko dobimo popolno sliko o tem, kako zmanjšati naš vpliv na ekosistem.

Upravljanje na Ekosistemski Osnovi si prizadeva uskladiti trajnostni razvoj človeških dejavnosti z ohranjanjem biotske raznovrstnosti naših ekosistemov.

Vau, veliko sem se naučil. Preveč sem se osredotočil na to, kako zmanjšati vplive samo ene dejavnosti.

Glosar

Upravljanje na Ekosistemski Osnovi (UEO): upravljanje celotnega ekosistema, vključno z dejavnostmi in potrebami človeka

Človeške Dejavnosti: nekaj, kar počnejo ljudje in vpliva na okolje, npr. turizem, nafta in plin, kmetijstvo.

Naključni Ulov (Bycatch): naključni ulov nečesa, česar ne lovimo (v stripu ribiči lovijo ribe, vendar je v mreži tudi delfin)

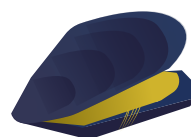
Izlov vrst: odstranjevanje vrst iz okolja, npr. Ribolov

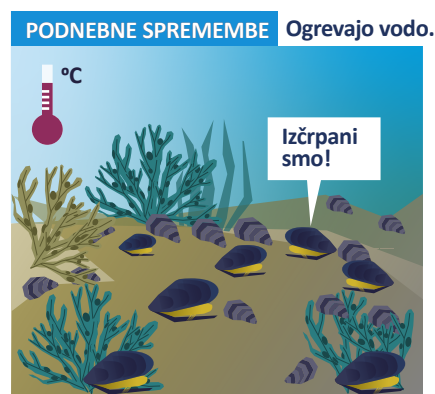
Pritisk: obremenitev, ki jo človeška dejavnost povzroča ekosistemu, npr. hrup zaradi vrtnja, obraba zaradi ribolova

DSO (Dobro Stanje Okolja): Čisto, zdravo in produktivno morsko okolje, v katerem lahko uživajo sedanje in prihodnje generacije.

7

**URAVNOTEŽENJE BALTSKEGA
MORJA Z UPRAVLJANJEM NA
EKOSISTEMSKI OSNOVI ZA ZAŠČITO
BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI IN
PODPORO PREŽIVETJU.**

Potekajo prizadevanja za ublažitev podnebnih sprememb. Za ublažitev podnebnih sprememb so potrebne strateške rešitve.

Ključ je sodelovanje. Vsi moramo sodelovati.

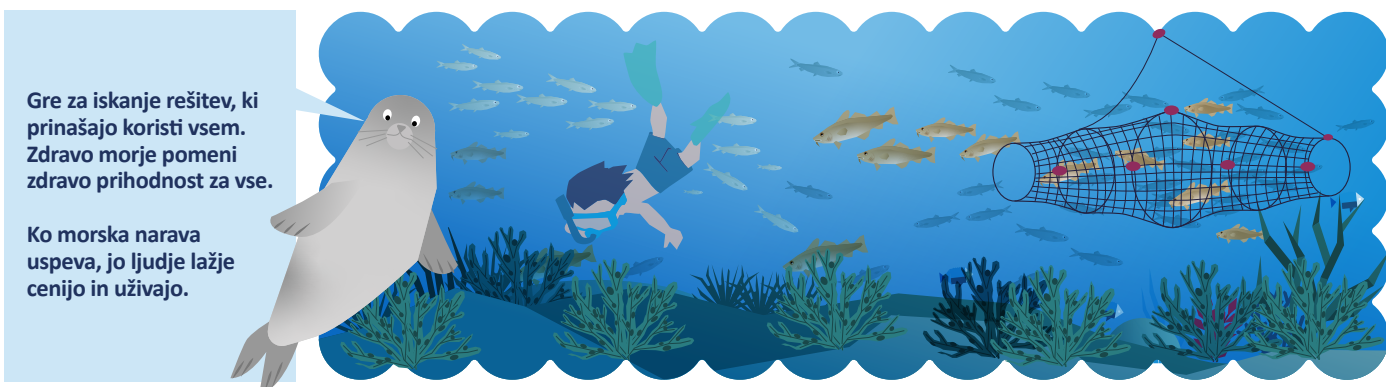

To je upravljanje, osredotočeno na ekosisteme, v praksi. Pomeni, da gledamo celoten sistem, ne le enega problema naenkrat. Uravnotežiti potrebe ljudi in narave je mogoče.

Gre za iskanje rešitev, ki prinašajo koristi vsem. Zdravo morje pomeni zdravo prihodnost za vse.

Ko morska narava uspeva, jo ljudje lažje cenijo in uživajo.

Tudi majhna dejanja štejejo — recikliraj, izbiraj trajnostne morske sadeže, podpajaj čisto energijo, jej več rastlinske hrane, spregovori in pomagaj varovati naše Baltsko morje!

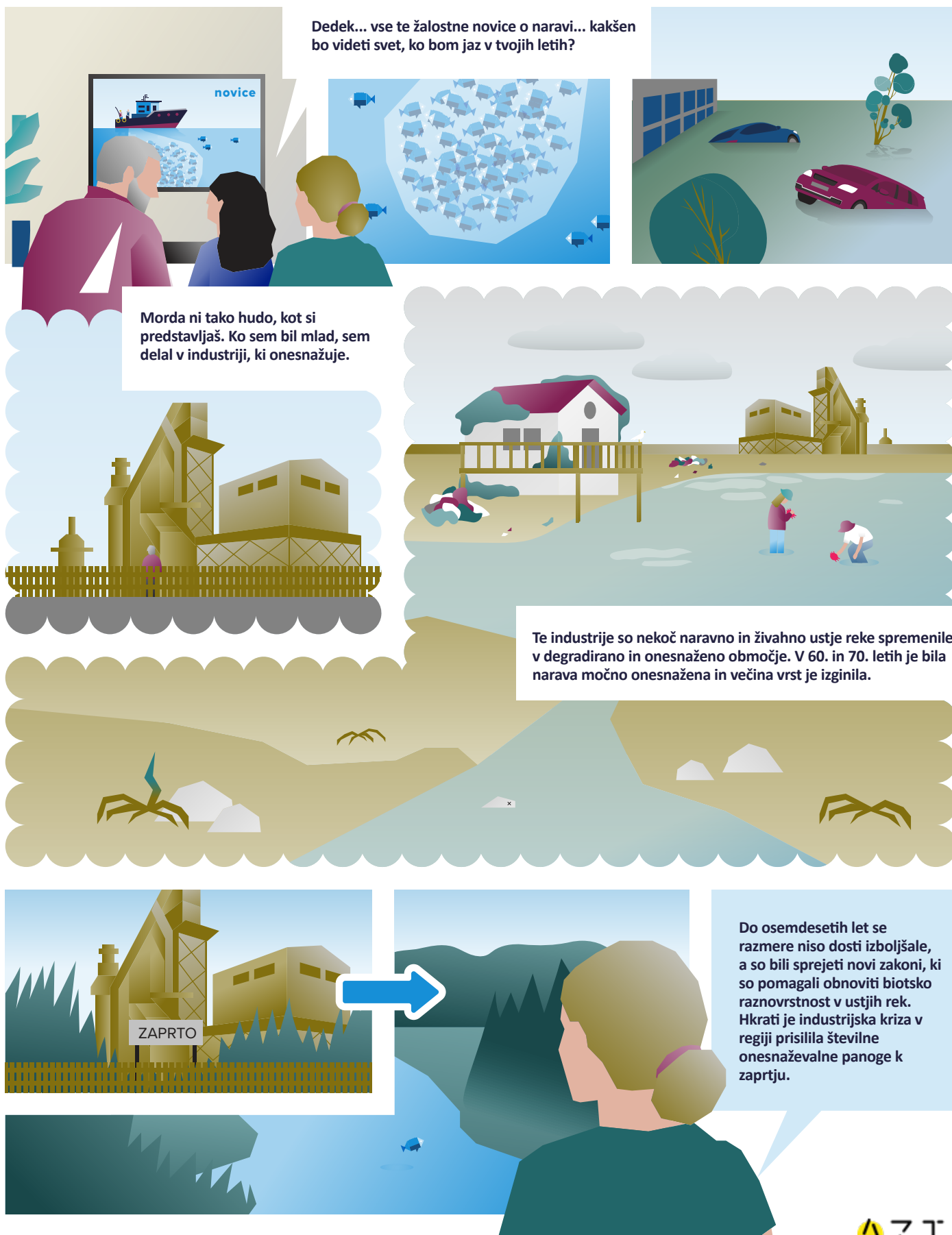
Delajmo skupaj za zdravo prihodnost!

8

VRAČANJE "BILBAO BLUE"

Zgrajena je bila tudi čistilna naprava za vodo, ki je skupno pripomogla k izboljšanju kakovosti vode in usedlin.

Toda tvoja mama vse to ve veliko bolje kot jaz. Zadnjih dvajset let dela na okoljskem spremljanju ustja reke.

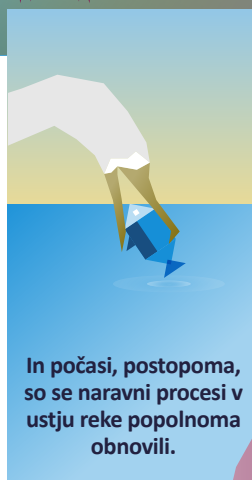
Najprej nevretenčarji,

nato ribe.

Ptice in celo vrste, ki jih dolgo ni bilo, so se vrnile.

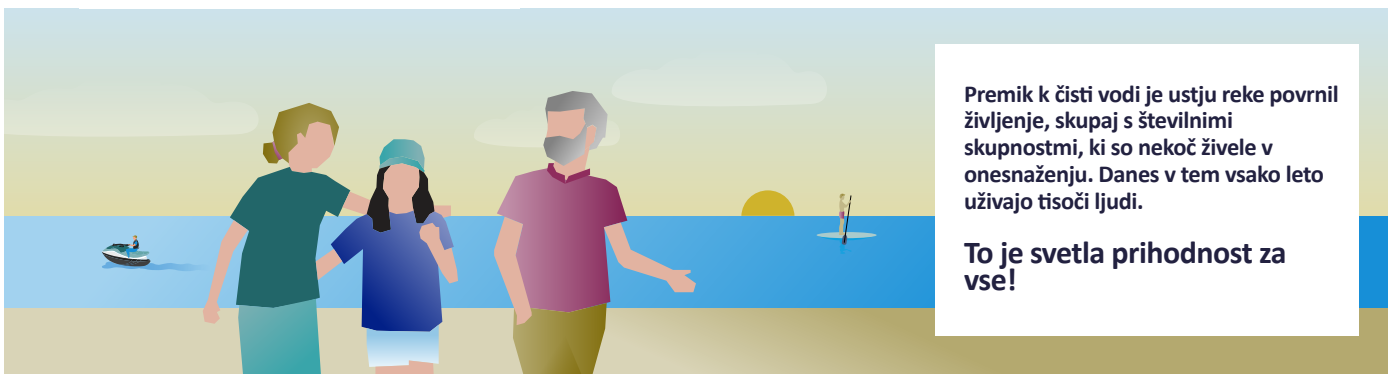
In počasi, postopoma, so se naravni procesi v ustju reke popolnoma obnovili.

V zadnjih 20 letih sem videl, da so se vrste vrnile v ustje reke, in zdaj je veselje živeti tukaj!

Da, draga moja, onesnaževalne industrije so izginile, nadomestile so jih kulturne in rekreacijske dejavnosti. Vsako leto na tisoče ljudi dela in se sprehaja blizu ustja reke, pri muzeju Guggenheim!

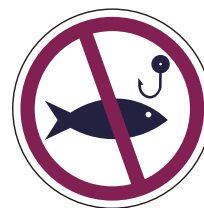

Premik k čisti vodi je ustju reke povrnil življenje, skupaj s številnimi skupnostmi, ki so nekoč živele v onesnaženju. Danes v tem vsako leto uživajo tisoči ljudi.

To je svetla prihodnost za vse!

9

MOČ OCEANA

Ljudje škodujejo
oceanskemu ekosistemu
s prekomernim ribolovom.

Morsko življenje ohranja
ocean poln barv, gibanja
in življenja.

Prekomerni ribolov ne vpliva
samo na ribe—vpliva na vsak
del življenja v oceanu.

Poglejte barvo, ki jo je imelo
morje, ko so bili naši stari
starši mladi.

Moramo rešiti
ocean... Imam
nekaj idej!

Tako modro je bilo...

...Nekaj moramo
storiti, da ustavimo
prekomerni ribolov!

In tako so prijatelji začeli svoje iskanje, da bi rešili ocean.

USTAVITE
PREKOMERNI
RIBOLOV

Prilepili so plakate,

REŠITE EKOSISTEM!

USTAVITE PREKOMERNI RIBOLOV!

nadaljevali.

ZAŠČITITE OCEAN

Tudi jaz bom pomagala,

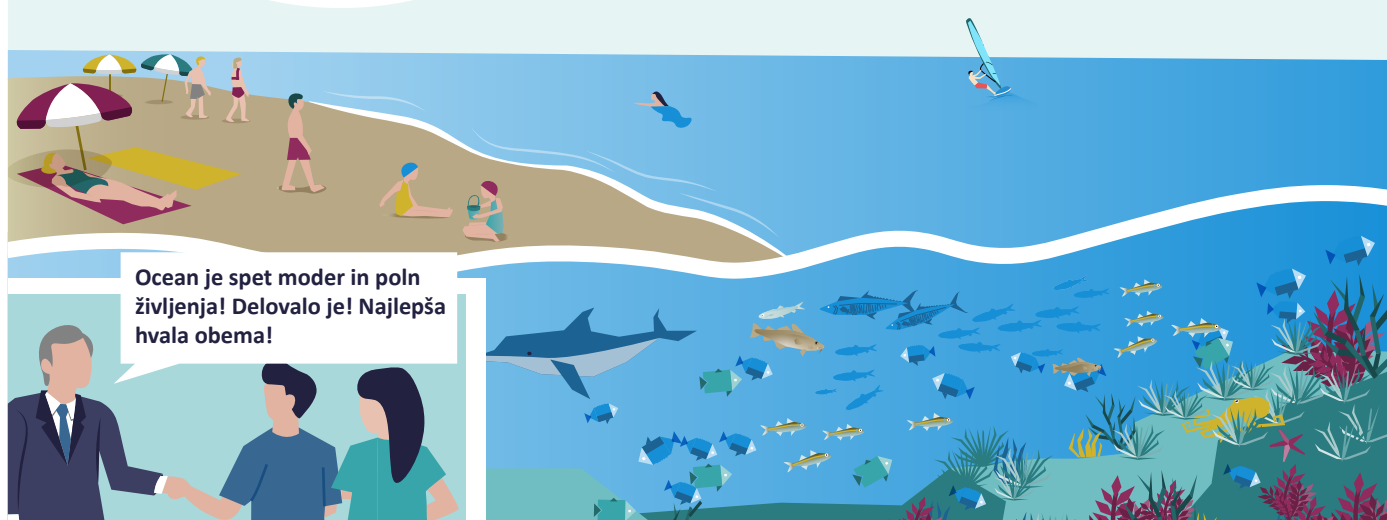
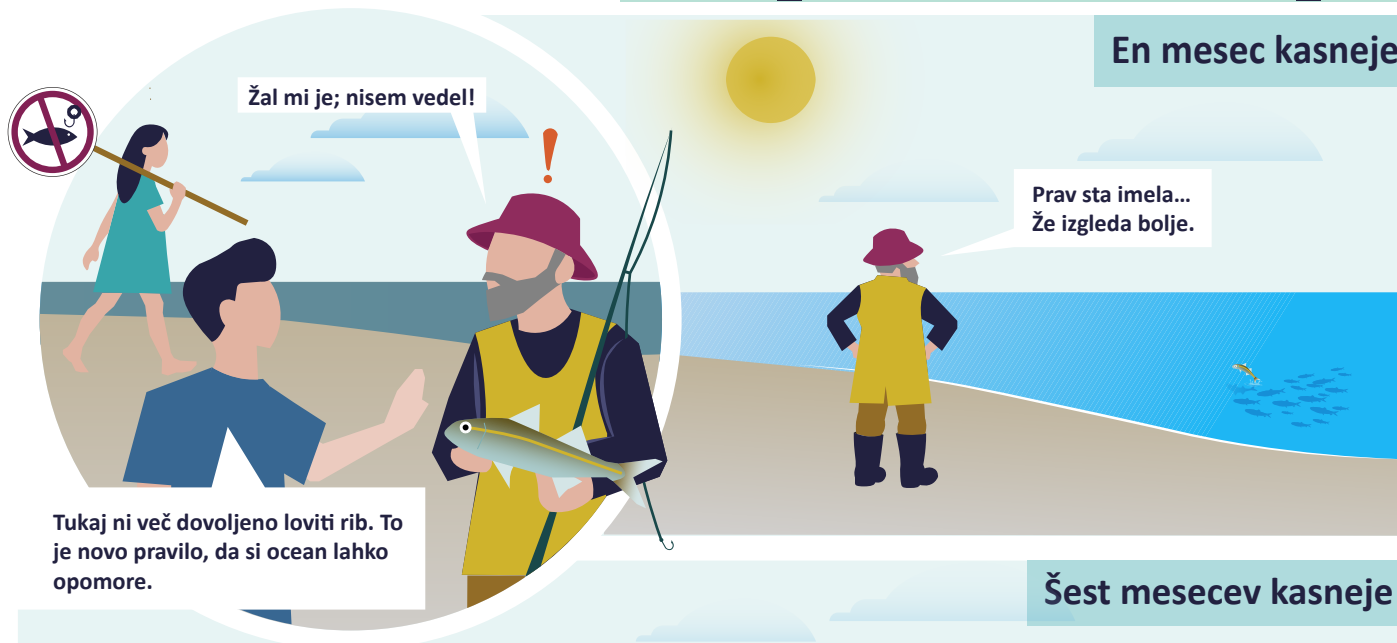
USTAVITE
PREKOMERNI
RIBOLOV

vklučil sem druge prijatelje,

vklučil ribiče,

vklučila lokalno skupnost,

ustanovil nevladno organizacijo,

10

VALOVI OPTIMIZMA

In zdaj k našemu vremenarju za napoved...

DOBRE NOVICE Dežni oblak "Poguba in Mrak" - Dežni oblak "Poguba in Mrak"

DEŽNI OBLAK "POGUBA IN MRAK"

Prekomerno izkoriščanje vrst

Poškodbe na habitatih in vrstah

Podnebne spremembe

Morski odpadki

Dovolj tega 'Poguba in Mrak'. Vemo, da imajo evropske morske vode svoje težave, vendar obstaja veliko pozitivnih zgodb o Optimističnem Oceanu, ki jih lahko delimo.

Tukaj so naše top 4 'dobre novice' danes

V živo se javljamo našemu prvemu reporterju na obali, **Pearl, domorodni ostrigi**

Dobro jutro gledalci. Tukaj je biser modrosti iz ustja reke Firth of Forth na Škotskem, Združeno kraljestvo.

Obnova Habitatata

Firth of Forth je bil nekoč dom enemu največjih domorodnih evropskih grebenov ostrig.

A žal je zaradi prekomernega ribolova prišlo do popolnega propada grebenov in do začetka 1900-ih so bile ostrige izlovljene do lokalnega izumrtja!

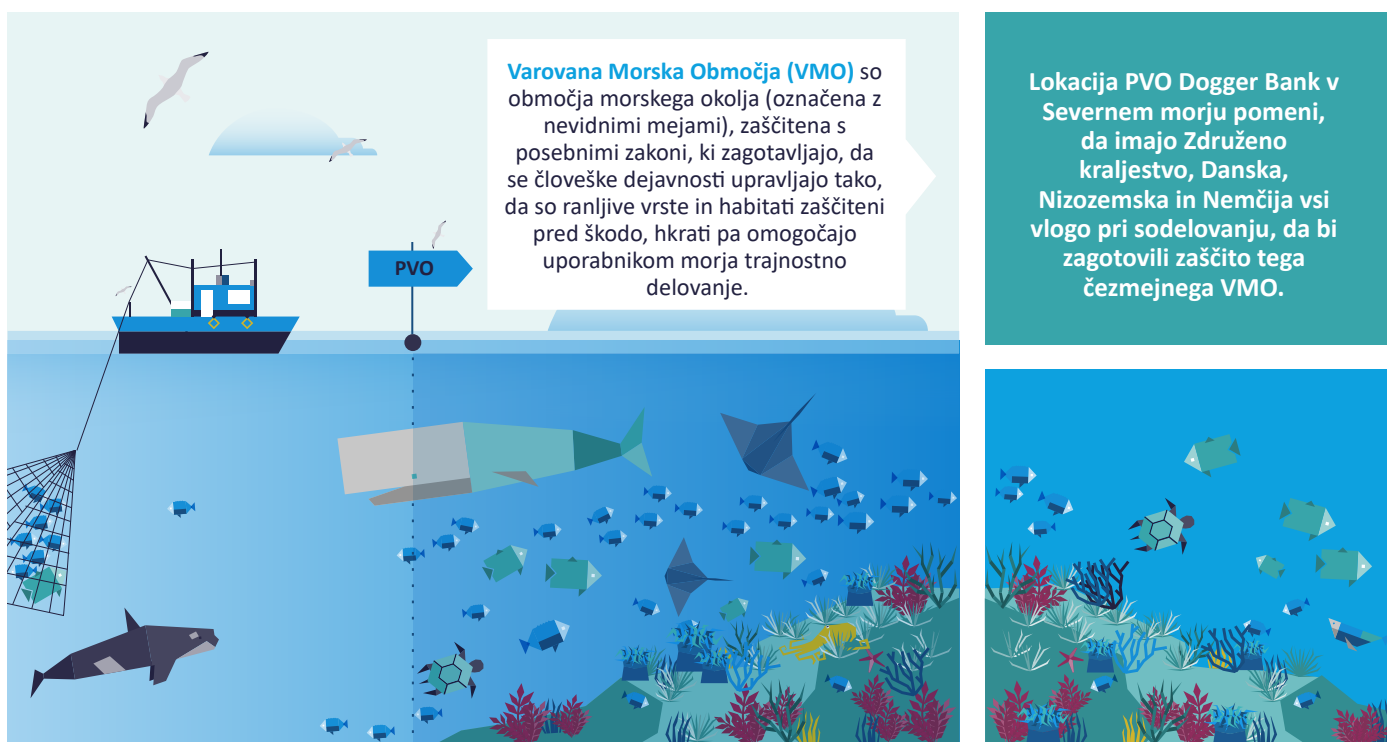
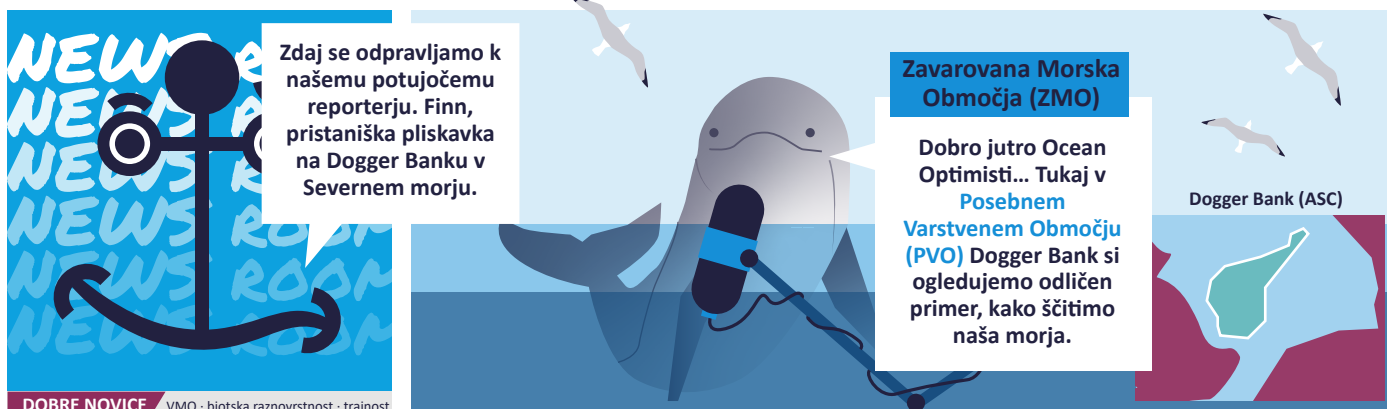
30,000

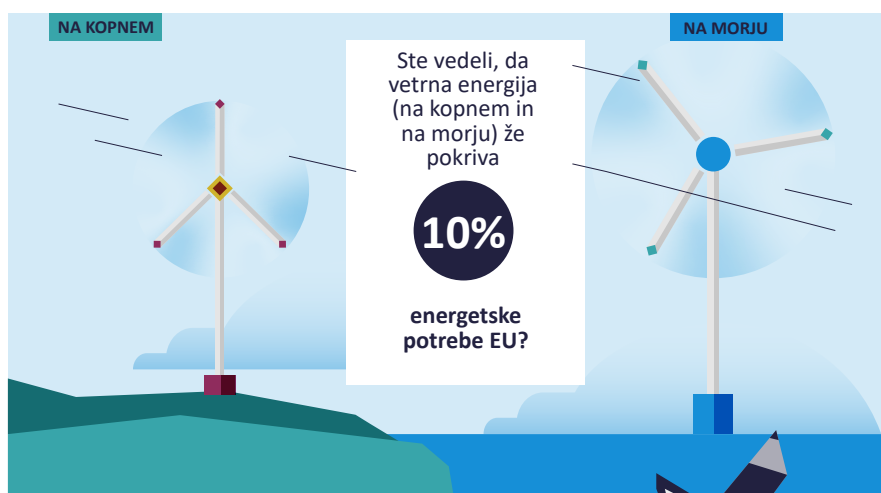
Do danes so obnovitveni projekti v estuariju ponovno vnesli **30.000** domorodnih ostrig okoli Firth of Forth, da bi zagotovili ohranjanje zdravja in odpornosti tega ekosistema, v skladu z izpolnjevanjem morskih zakonov in doseganjem **Dobrega Okoljskega Stanja (DOS)**.

Toda nismo 'školjke' dovolj, da bi vse dobre projekte obnove omejili na to območje. Obstaja veliko drugih obnovitvenih projektov po Združenem kraljestvu in po vsej Evropi za ponovno vzpostavitev habitatov in vrst v morskem okolju.

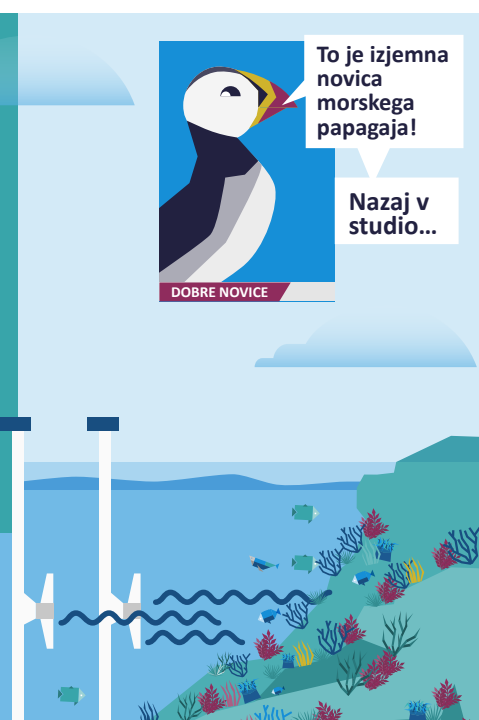
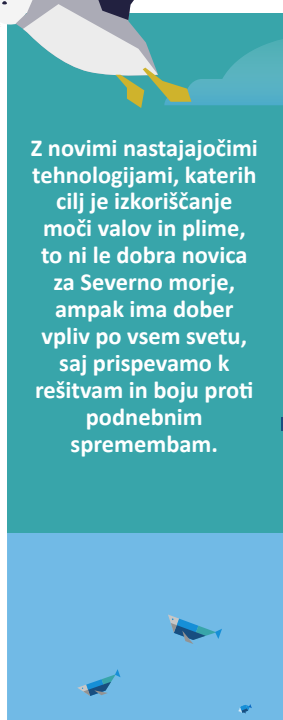
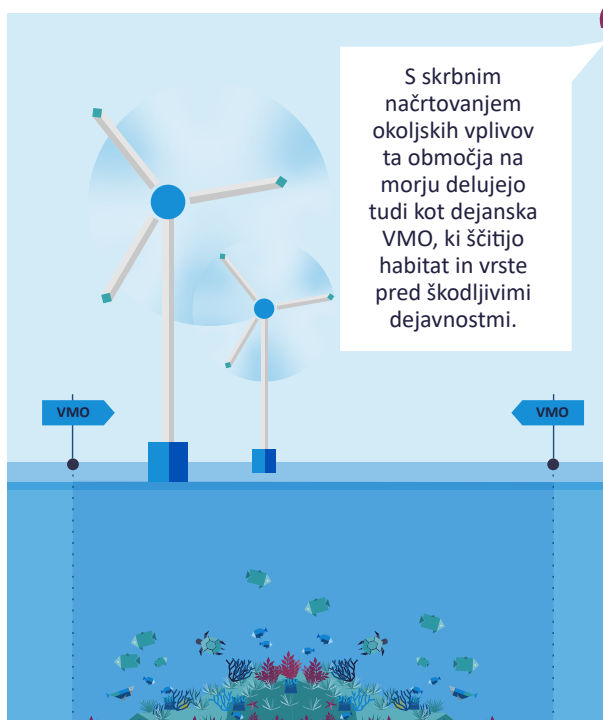
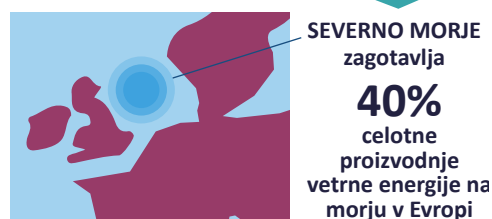
Zabavno dejstvo: Ena sama ostriga lahko očisti do 200 litrov vode na dan. To je v njenem življenju kar milijon litrov vode!

Proslavimo to dobro novico! Nazaj v studio...

Številne države zdaj vlagajo v vetrno energijo na morju, da bi do leta 2030 dosegle cilje neto ničelnih emisij. Z dodajanjem vetrne energije na morju v energetske mešanice Združenega kraljestva se lahko preusmerimo na čisto energijo in zmanjšamo našo odvisnost od škodljivih fosilnih goriv, ki pospešujejo globalno segrevanje in emisije CO₂.

Preplavljen sem z vsemi temi dobrimi novicami... za našo zadnjo dobro novico dneva pa se premaknemo k Clawdi, raki v Norfolk, Združeno kraljestvo.

Norfolk, UK

Poročam v živo s **plaže Cromer v Norfolk, Združeno kraljestvo**, kjer se je zbralo veliko prostovoljcev, ki pomagajo pri organiziranem čiščenju plaže za odstranjevanje odpadkov z naše obale.

DOBRE NOVICE Morski odpadki · Oceanski državljani · Čiščenje plaž · Morski odpa

Obstaja toliko dobrih pobud za čiščenje naših obal, od dobrih starih akcij čiščenja do neprecenljivega spremljanja, ki ga izvajajo prostovoljni državljanski znanstveniki.

Tehnologija igra tudi vedno pomembnejšo vlogo pri reševanju tega problema, vključno z daljinskim zaznavanjem s pomočjo satelitov in novo zasnovanimi tehnologijami za zbiranje morskih odpadkov, ki pomagajo odpraviti nekatere že nastale škode.

Uveljavljajo se tudi zakoni in strategije, kot sta **Okvirna direktiva o morski strategiji (ODMS)** in Direktiva o plastičnih izdelkih za enkratno uporabo, da bi omejili problem.

Okvirna direktiva o morski strategiji (ODMS)

Vlažilni robčki, ki vsebujejo plastiko

Vatene palčke

Slamice

Mikrodelci

EU je uvedla tudi popolno prepoved plastičnih izdelkov za enkratno uporabo, kot so vatene palčke, jedilni pribor, krožniki, slamice in mešala za pijače.

Združeno kraljestvo je prepovedalo mikrodelce leta 2017 in bo v novo predlagani zakonodaji prepovedalo prodajo vlažilnih robčkov, ki vsebujejo plastiko.

To so tako dobre novice, da se boste morali uščipniti!

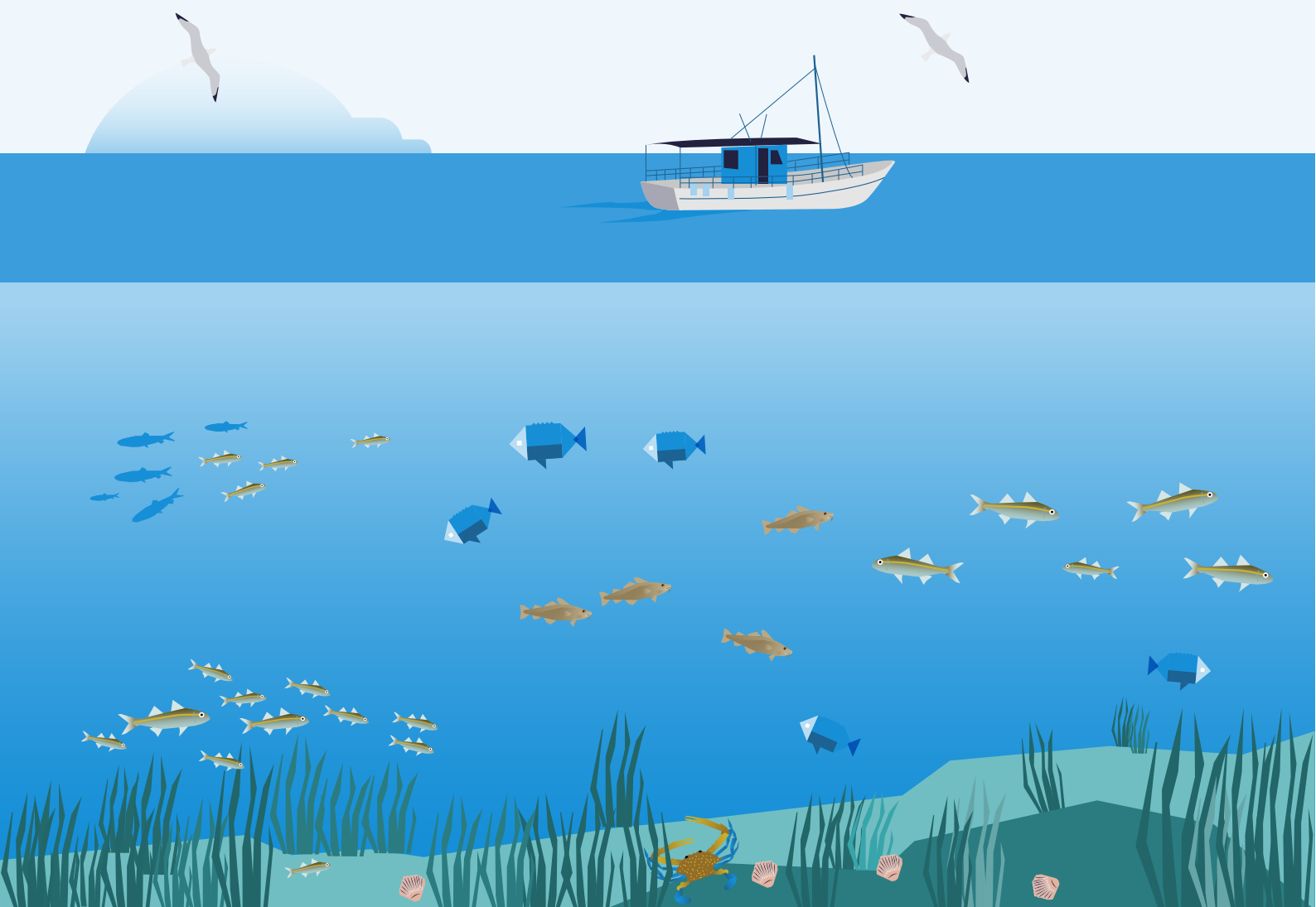
Obstaja toliko dokazov o tem, da se ljudje združujejo, da bi se spoprijeli s težavami, s katerimi se sooča naše morsko okolje.

Današnje dobre novice nas opominjajo, da pod površjem naših oceanov obstajata odpornost in upanje. Torej, do naslednjč, še naprej jezite valove Oceanskega Optimizma.

NOVICE

DOBRE NOVICE odpornost in upanje pod površjem oceana · oceanski optimizem · zaščitimo naša morja

GES4SEAS

Horizon Europe Grant Agreement 101059877
U.K. Research and Innovation Project Reference
10040226

Projekt GES4SEAS je bil odobren v okviru
razpisa HORIZON-CL6-2021-BIODIV-01-04:
»Ocena in napovedovanje skupnih vplivov
neposrednih in posrednih pritiskov na biotsko
raznoverstnost ter storitve obalnih in morskih
ekosistemov.«

Financirala ga je Evropska unija. Izražena
mnenja in stališča so izključno avtorjeva in ne
odražajo nujno mnenj Evropske unije ali UK
Research and Innovation. Evropska unija in
organ, pristojen za financiranje, ne moreta biti
odgovorna za uporabo informacij, vsebovanih v
tem dokumentu.

**Funded by
the European Union**

**UK Research
and Innovation**